

Vì Sao Hai Lần Nga Xin Gia Nhập NATO Đều Bất Thành

Theo TIME, ngày 27.5.1997, NATO và Nga ký thỏa thuận hợp tác An ninh NATO - Nga với tuyên bố cùng kiến tạo hòa bình ở châu Âu – Đại Tây Dương. Lúc này, quan hệ NATO – Nga đã bắt đầu căng thẳng sau khi Moscow không đạt được mục tiêu trong chiến tranh Chechnya lần thứ nhất. **Nga cáo buộc phương Tây bí mật hỗ trợ quân sự cho Chechnya.**

Tháng 7.1997, **NATO tuyên bố mời một số nước từng thuộc Liên Xô như Ba Lan, Hungary gia nhập.** Điều này cho thấy NATO muốn mở rộng về phía đông và khiến Nga không thể yên tâm.

Năm 1999, **NATO mở chiến dịch không kích Serbia nhằm hỗ trợ Kosovo ly khai. Nga đã kích liệt phản đối hành động này.** Cuộc không kích đã đẩy quan hệ Nga – NATO xuống mức thấp nhất. Tuy nhiên, vụ khủng bố ngày 11.9.2001 lại mở ra cơ hội hợp tác, cùng chống khủng bố giữa Mỹ (quốc gia dẫn đầu NATO) và Nga.

Năm 2002, sau khi ông Putin nhậm chức Tổng thống, Nga một lần nữa ngỏ ý muốn gia nhập NATO. Ngày 29.5.2002, Tổng thống Mỹ George W. Bush có cuộc gặp với ông Putin ở Italia nhằm ký kết hiệp định thành lập Hội đồng NATO – Nga. Hội đồng được tất cả thành viên NATO tán thành và giúp Nga có tiếng nói trong khối. **“Đây là thỏa thuận mang tính thời đại và sẽ chôn vùi Chiến tranh Lạnh mãi mãi”**, từ The Guardian bình luận về quyết định thành lập Hội đồng NATO – Nga.

Ngày 29.3.2004, NATO kết nạp 3 nước từng thuộc Liên Xô bao gồm **Estonia, Latvia và Litva.** 4 nước từng tham gia Khối hiệp ước quân sự Warsaw do Liên Xô dẫn đầu là **Bulgaria, Slovakia, Slovenia và Romania** cũng gia nhập NATO.

Tháng 8.2008, với lý do bảo vệ 2 tỉnh ly khai Nam Ossetia và Abkhazia, **quân đội Nga tiến quân vào Gruzia (russian for Georgia).** Việc đánh bại lực lượng Gruzia ở Nam Ossetia chỉ trong vài ngày (8.8 – 12.8) được cho là lời cảnh báo của Nga với NATO. **Trước đó, NATO đã tuyên bố có thể kết nạp Georgia (Gruzia).** Sau chiến dịch của Nga ở Gruzia, Hội đồng NATO – Nga bị đình chỉ, theo Reuters.

Ngày 22.9.2010, Hội đồng NATO – Nga được tổ chức cuộc họp ở New York (Mỹ) nhằm **“hâm nóng” lại quan hệ giữa các bên sau cuộc chiến ở Gruzia.** Trước thêm cuộc họp, Ivo Daalder – đại sứ Mỹ tại NATO – đã “úp mở” về việc Nga có thể gia nhập NATO trong tương lai gần. Viện dẫn điều 10 của hiệp ước NATO, ông Daalder cho rằng, tư cách thành viên NATO dành cho

bất kỳ quốc gia châu Âu nào. Ông Daalder nhấn mạnh, Nga có thể gia nhập NATO nếu “đáp ứng các yêu cầu”. Tuy nhiên, giới quan sát khi đó cho rằng, **Mỹ sẽ không chấp nhận để Nga trở thành thành viên NATO bởi với tiềm lực quân sự của Moscow, vị thế của Washington trong khối có thể bị lung lay.**

Trong hội nghị thượng đỉnh NATO ở Lisbon hồi tháng 11.2010, Tổng thống Nga Dmitry Medvedev tuyên bố đồng ý bắt đầu "giai đoạn hợp tác mới hướng tới một quan hệ đối tác chiến lược" với NATO.

Kết thúc hội nghị, Anders Fogh Rasmussen – Tổng thư ký NATO – cho rằng, Nga đã có bước tiến lịch sử khi bắt đầu hợp tác với NATO về vấn đề phòng thủ tên lửa. “Lần đầu tiên trong lịch sử, NATO và Nga sẽ hợp tác để tự vệ”, ông Rasmussen phát biểu và nhấn mạnh **NATO và Moscow đã nhất trí bằng văn bản rằng sẽ không còn là mối đe dọa của nhau.**

Ngày 6.6.2011, NATO và Nga tổ chức cuộc tập trận máy bay chiến đấu chung đầu tiên gọi là "Vigilant Skies 2011".

Moscow Times đưa tin, trong một cuộc phỏng vấn **năm 2017**, Tổng thống Nga Putin tiết lộ, ông từng thảo luận ý tưởng Nga gia nhập NATO với Tổng thống Mỹ Bill Clinton vào năm 2000 và nhận được sự ủng hộ. **Tuy nhiên, NATO vẫn luôn coi Nga là mối đe dọa và không chấp nhận trao tư cách thành viên cho Moscow.** ông Putin nói trong cuộc phỏng vấn ngày 3.6.2017.

“Tại một trong những cuộc gặp gần đây nhất với Tổng thống Bill Clinton khi ông ấy đến thăm Moscow, tôi đã đề nghị xem xét phương án Nga gia nhập NATO. Ông Clinton trả lời rằng ông ấy không phản đối, nhưng tất cả những người còn lại trong phái đoàn Mỹ đều tỏ ra không vui”.

Tờ Sputnik cũng đưa tin chi tiết về cuộc nói chuyện giữa Tổng thống Nga và người đồng cấp Mỹ. Theo đó, khi ông Putin đề nghị để Nga gia nhập NATO, ông Clinton trả lời rằng: “Tại sao không?”.

Hợp tác Nga – NATO những năm sau đó trở nên căng thẳng khi khối quân sự do Mỹ dẫn đầu không từ bỏ ý định mở rộng về hướng đông và trung Âu, theo New York Times.

Quan hệ giữa Nga – NATO phát triển tương đối thuận lợi cho đến năm 2014 – khi Ukraine xảy ra khủng hoảng chính trị dẫn đến chính quyền của Tổng thống Yanukovich bị lật đổ. Nga cáo buộc NATO hậu thuẫn phe đảo chính, trong khi phương Tây chỉ trích Moscow vì sáp nhập bán đảo Crimea.

*“Lịch sử có thể đã rất khác. **Việc không cho phép Nga gia nhập là một trong những sai lầm tồi tệ nhất của NATO.** Điều này tự động đẩy Nga và phương Tây vào một lộ trình đối đầu”*, Sergei Karaganov – cựu cố vấn Điện Kremlin – nói với tạp chí TIME.

Theo TIME, sau chiến dịch quân sự ở Ukraine, Nga sẽ không bao giờ nghĩ ý gia nhập NATO một lần nữa.